

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

••••••••

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Apel. — Statul românesc și sufletul național. — Propuneri concrete pentru reforme de contabilitate. — Cracul Phönix. — Situația. — Extras din statutele Institutului de credit fonciar din Sibiu autorizate de Consiliul Superior Bancar cu deciziile Nr. 10 din 19 Iunie 1935. — *Cronica:* Cele dintâi bilanșuri. Scumpirea tratului. Redevențele de petrol. Exportul de aur. O societate pentru industrializarea produselor agricole. Peștele. Bursa.

Apel

În 12 Februarie 1937 se împlinesc 100 de ani dela nașterea lui Partenie Cosma, fost director executiv al „Albinei”.

Conducătorii actuali ai institutului „Albina”, întru cinstirea memoriei lui Partenie Cosma, pe lângă alte dispozițiuni menite să pregătească după cuviință aniversarea dela 12 Februarie 1937, au luat și hotărârea să încredințeze două persoane cu facerea biografiei vrednicului îndrumător și conducător de altă dată al vieții economice românești din cuprinsul Transilvaniei și Banatului.

O bună parte din materialul documentar (în special corespondența lui Partenie Cosma) se află în posesiunea diferitelor persoane și instituțiuni din Vechiul Regat, Ardeal și Banat.

Pentru a putea strânge cât mai în grabă acest material prețios, sunt rugate toate persoanele și instituțiile cari ar poseda astfel de material, să binevoiască a-l trimite **recomandat** — cu titlu de împrumut — pe adresa: Ilie Olteanu, Sibiu, Banca Albina.

Toate documentele, ce vor fi împrumutate în scopul amintit, vor fi păstrate în cea mai bună stare și vor fi restituite — cu mulțumită — proprietarilor, îndată după terminarea lucrării de biografie.

Pentru păstrarea și restituirea lor în bună stare garantează institutul „Albina” din Sibiu.

Deasemenea sunt rugate toate persoanele, cari — trăind în legături de prietenie, de afaceri, sau chiar și numai cunoscând anumite momente mai de seamă din viața lui Partenie Cosma — să binevoiască a face (pe aceeaș adresă) comunicările lor bazate pe fapte, documente sau mărturii vrednice de încredere.

Sibiu, 7 Martie 1936.

CONSTANTIN POPP,
director executiv în pens.

Statul românesc și sufletul național.

Din amestecul de fapte, cari caracterizează viața românească, o concluzie nesdruncinată se poate trage: aceea că un freamăt surd și o frământare continuă ține în neconțință învâlmășală sufletul românesc. Greșit se crede că criza care bântuie lumea, își are origina în reaua funcționare a mecanismului economic. Sursa acesteia este mult mai greu de urmărit de cum pare la prima vedere. Ea nu este altceva decât un reflex al stărilor de clocot și fierbere în care sbuciumul românesc își caută formele sale specifice de viață. Să ne explicăm.

Sufletul unui popor este incontestabil o entitate proprie și caracteristică. Ori de unde ar porni diferențierea lumii în popoare, ne găsim în fața acestei realități netăgăduite, că suntem o colectivitate cu o misiune care trebuie îndeplinită, că toată opera creatoare pe care o înregistrează istoria nu este decât o rezultantă a sforțărilor popoarelor singurate,

cari după vrednicia lor, au lăsat fiecare în parte câte un bob de mărgăritar, mai mare sau mai mic, în marea salbă de comori sufletești, cuprinsă în noțiunea de cultură și civilizație. Nimic din actul înobilării sufletești al omenirii nu este o compilație cosmopolită. Chiar cultura universală este un mănunchiu de date și cunoștințe în care fiecare popor se integrează armonios cu contribuția sa individuală. Este așa de adevărată această afirmațiune, încât aproape nu mai trebuie demonstrată. Să ne dăm numai seama de specificul culturii franceze cu subtilitățile ei abstracte, cu adâncimile ei de fond și cugetare și să punem aceste elemente alături de cultura germană, care se menține prin excelență la lucruri concrete, cel puțin în cadrul veacului trecut și curent și vom fi complet justificați să susținem cele de mai sus.

Poporul românesc are și el o contribuție a sa la cultura universală. Ea este de sigur mai ștearsă din cauza vitregiilor timpurilor, dar totuși demnă de a fi luată în considerare. Până la Unire adecă, sufletul românesc a fost înfeodat de cele trei spiritualități străine, cărora le era repartizat politicește. Și totuși el înregistrează o contribuție creatoare de care trebuie să se țină seama.

Dela Unire încoace însă poporul românesc a fost chemat la viață desăvârșită. De atunci încoace sufletul românesc simțindu-se complet descătușat de orice formă străină a fost chemat de impulsul marilor sale calități să dea la lumină creațiunile de cari se simte capabil și de atunci, el dibuște mereu forma proprie sub care să-și afișeze manifestările.

E natural să dibuiască pentru că sub îndrumarea unor idei greșite, adoptate ad-hoc din spiritualități străine și fără legătură cu ceea ce e autohton, factorii politici au îndreptat pe drumuri străine de noi, sufletul românesc. Nu s'a căutat să se dirijeze puterea noastră de creație în forme derivate din surse autohtone, cari să permită realizări impresionante și cari însumate zi de zi, să concretizeze în aspecte exterioare, adâncul puterilor noastre de viață, ci ne-am menținut în superficialisme fără un ideal predominant și mai cu seamă fără ierarhia și disciplina necesară unor asemenea manifestări. De aceea am mers în desorientare, apucând un drum care venia mai ușor la socoteală și întorcându-ne pe altul când constatam că nu mergem spre o finalitate așteptată. Spre a ilustra aceasta să analizăm puțin lucrurile spre a vedea sterilitatea în care ne-am săbătut de vreo șaptesprezece ani încoace.

Unirea cu convulsiunile sociale pe cari le-a provocat războiul, ne-a silit să mulțumim aspirațiunile materiale ale vieții românești prin reforma agrară. Operă de importanță istorică al cărei ecou va străbate veacuri întregi, ea a pornit dela o supoziție și a ajuns la rezultate mult mai rele decât cele cari se scontau. Cauza trebuie căutată în acel suflu pervertit de demagogia lăbărțată care a contribuit ca reforma agrară să nu fie o răsplătă binemeritată a muncitorului vrednic, ci o pomană distribuită fiecărui chemat sau nechemat, în speranță că se înmormântează adevărurile eterne valabile până atunci, cari spun că omul sfințește locul și nu locul crează omul. Astfel s'a deschis gustul tuturor spre avuții nemuncite și s'au amplificat poftele lenșilor după răsplătă fără contravaloarea ei în muncă cinstită. Un vot a fost suficient să fie oferit, pentru că în schimbul lui să se ceară realizări nesocotite, după cum îl tăia capul pe fiecare.

Răul însă nu s'a oprit aici. Viața socială s'a anarhizat apoi profund prin adaptarea acelor idei fără conținut cari aveau aerul că mulțumesc masele, căutând să creieze un tip uman și congruent din toate punctele de vedere. Legea electorală cu vot unic, dar mai cu seamă egal a răscolit din adâncuri patimile. Politicieni fără scrupule au scormonit lăcomia omenescă și au făurit un tip de cetățean în vecinică nemulțumire. Căutând apoi să se împace și aici poftele, s'au adoptat măsuri utopice, căi ireale și soluțiuni fără metodă, astfel că astăzi ne găsim într'un haos care cu greu va mai putea fi lecut.

Demagogismul n'a rămas însă numai în viața politică. El s'a întins în suprafață și a cuprins viața spirituală. Școala s'a sdruncinat din temelii ei solide pentru a scoate un elev caricatură, deoarece prin scurtarea anilor și a timpului de studiu se urmărea mai mult petecul de hârtie numit diplomă, decât înobilarea și înzestrarea morală. Astfel respirația nației este oarecum înăbușită prin categoria de oameni rupți de rostul lor adevărat, care aleargă fără nici un țel, căutând scăparea și suprema aspirație, în achiziționarea unei slujbe publice, oricât de rău ar fi plătită. Nedisciplina spirituală a dus la rezultatul de plâns, că orice școală absolvită deschide drumul unei aceleiași funcțiuni, când normal era ca ea să fie categorisită, în raport cu nevoile colectivității naționale. În felul acesta s'a denaturat întreaga noastră dezvoltare spirituală și ea nu mai este în stare să scoată la suprafață fondul nostru moral și sănătos.

Ne pândesc primejdiile și mai mari, căci întocmai ca gazele asfixiante, cari respirate fiind chiar în măsură mică, dau otrăvuri puternice, nu atât prin cantitate, cât mai mult prin combinațiile rezultate din structura noastră fiziologică, formele de viață străină de noi sunt înșușite de majoritatea conducătorilor politici îndemnați și susținuți de un duh pe care nimeni nu-l analizează cu sânge rece, ci-l adoptă ca pe un crez modern și indiscutabil. Astfel se pare că a vorbi de naționalism este un delict care stigmatizează, până când a pretinde revendicări de stânga constituie suprema calificare, suprema superioritate, deși sufletul românesc are cu totul alte caracteristici și niciodată nu s'a lăsat sedus de rătăcirile marxiste. Totuși vocabularul astăzi la modă repetă la nesfârșit umanismul și are oroare de naționalism, condamându-l cu denumirea de mișcare de dreapta. Democrația cere cauterizarea naționalismului cu fierul ars, ca pe un flagel biblic, având tendința să infecteze lumea.

Pentru a condamna naționalismul, democrația pretinde că el este generator de ură și de ferocitate. Ori examinând lucrurile vom constata tocmai contrarul. Naționalismul este o acțiune prin esență constructivă, tinzând să ridice nația la cele mai sublime aspirațiuni. Un stat se menține și se conservă prin acest suflu regenerativ al tuturor epuizărilor, căci naționalismul singur poartă în sine respectul față de ce este bun, nobil și frumos pentru un popor. Că așa este, să ne dăm seama de sălbăticia și ura care s'a revărsat asupra Rusiei din 1917 încoace. Ferocitatea a caracterizat actele stăpânirii și bestialitatea a domnit larg pe un teritoriu vast, decimând moralicește și chiar materialicește un popor blând și stăpânit. Evident că atunci când vorbim de naționalism noi înțelegem dirijarea națiunii către echilibrul său specific scos din calitățile sale ancestrale, înstăpânirea muncii disciplinate și ierarhizarea spirituală așa fel, ca progresul să fie metodic și formele de viață să reiasă din nobleța trecutului, fără nici o adaptare la ceea ce este străin și impropriu.

Mișcarea de stânga condamnă naționalismul pe baza unor criterii injuste. Ea își închipue că totul se aseamănă metodei germane, care a cam spulberat colbul depus de spiritualitatea iudaică. Dar în afară de Germania, iată Italia care a regenerat spiritualicește o națiune, până ieri aproape disprețuită. Italia n'a avut nimic în mod direct cu iudaismul și totuși e rău privită în cercurile acestuia. La mijloc nu poate fi decât ambiția care tinde să

facă pretutindeni o lege și un pământ. Iar legea aceasta se cunoaște prea bine, pentru că să mai fie numită. Prin urmare nu e atât vorba de flagelul naționalismului, cât de dorința de a amorți sufletește specificul fiecărui popor. Ori această dorință este irealizabilă din moment ce înșiși bolșevicii după ce au constatat marea rătăcire în care au plutit până astăzi, se întorc la niște forme de viață rupte de marxismul înfocat și scoase din particularitățile nației rusești. Și este curios de constatat că atât curentul german, cât și cel italian și chiar cel rusesc de când el se adapă dela izvoare proprii, au dat dovezi de viabilitate și rezultate cari dovedesc putere de creație, ceea ce însemnează că secretul vieții unui popor stă în a găsi metode de îndrumare caracteristice sub impulsul cărora ele pot să dea maximum de randament. În aceste condițiuni însă, formele democratice generale pe cari le invoacă umanitarii ca fiind cele mai optime pentru activarea vieții și a spiritului unei națiuni, sunt pure invențiuni și trebuiesc considerate ca atare. Se face apel totuși la acestea, pentru că umanismul a croit o formă generală de gândire prin uriașele mijloace pe cari le are la dispoziție și mai cu seamă prin propaganda pe care o face în acest sens. De aceea este necesar un adânc echilibru intelectual pentru că să fi în stare să te lepezi de aceste idei gregare și să-ți dai seama de unde pornesc misterele fecundității spirituale ale unui popor. Ele nu se încadrează într'un tipar dinainte comandat, ci sunt o rezultată a străduințelor istorice prin cari fiecare națiune a străbătut timpurile.

În Europa și chiar în Asia, două sunt astăzi formele de viață cari vor să se impună și anume acelea pe cari le-am înregistrat noi în cele de mai sus. Care va ieși învingătoare, depinde de virulența cu care fiecare poate să se dovedească în stare de a crea. Și când vorbim de creare înțelegem deșteptarea fiecărui îns la o viață laborioasă pe seama națiunii. Nu trebuie să uităm că omul este uman în măsura în care își poate da seama de propria sa individualitate. În felul acesta naționalismul nu exclude umanismul, dar îl face dependent de propria sa existență. Învățăturile morale cer o umanitate care să fie maximum egală cu individualitatea, dar pe care să n'o întreacă niciodată concretizată prin cuvintele: „iubește pe de aproapele tău ca pe tine însuși“. Deci întâi existența ta și apoi e posibilă iubirea față de aproapele. Iată cum lucrurile se sistematizează atunci când gândirea activează și nu ești dispus să te împaci cu reflecții pornite din cumpăniri nepersonale.

Se pare că și la noi lupta între naționalism și umanism este începută. Va învinge însă de sigur forța pornită din adâncurile sevei noastre morale și spirituale, căci să nu uităm că avem un tezaur istoric propriu, pe care umanitatea l-a protejat foarte puțin. Dela el să ne adăpăm și pe baza lui să ne formăm spiritul colectiv, recunoscând disciplina și ierarhia, deoarece nimic nu-i mai adevărat decât vorbele lui Carlyle: un milion de oameni zeloși însă fără conducători, fac mai puțin decât un bun conducător cu un milion de oameni, ne-supuși sau nezeloși.

ING. GH. BRĂNDUȘ.

Propuneri concrete pentru reforme de contabilitate.

(Urmare).

III. Serviciul de conturi curente.

Abstracție făcând dela convenții speciale (conturi à meta ș. a.) această ramură de afaceri bancare cuprinde în genere două noțiuni: Credite în cont curent și depozite în cont curent, — sau: Conturi curente debitoare și conturi curente creditoare. Primele denumiri sunt mai recomandabile, pentru că caracterizează chestia de fond.

Aceste două feluri de conturi curente trebuie strict deosebite, deoarece creditele în cont curent sunt active, iar depozitele în cont curent sunt pasive, — o deosebire care justifică, ba necesită întrebuințarea de *registre* cu totul *deosebite*. De asemenea este justificată menținerea de două conturi de interese: Interese de credite în cont curent și interese de depozite în cont curent, — căci numai în felul acesta se pot vedea clar rezultatele gestiunii. Ași recomanda întrebuințarea de documente de diferite colori, pentru excluderea erorilor, documente cât de simple, însă tipărite astfel, încât deja aspectul documentului ca atare să aibă un oarecare efect psihologic, un efect sugestiv, asupra celui ce face o contare, cu privire la felul contului și la felul operațiunii.

Sunt departe de acolo de a propune mecanizarea serviciului de conturi curente, mașinile fiind atât de scumpe încât într'adevăr această măsură nu poate fi recomandată. Recomand însă mecani-

zarea în limitele în cari ne-o permit mașinile de scris.

Problemele principale sunt: De a aranja lucrările astfel, încât prin *impărțală și continuitate* să se atingă două scopuri a) conturile să fie întotdeauna la zi, controlate, și soldul format, și b) să fie întocmite simultan și succesiv și extrasele conturilor curente.

Dacă toate înregistrările se fac simultan și în extrasele aranjate în dosare pe categorii și în ordine alfabetică, dacă liniamentul registrelor permite de a forma zilnic soldul, și dacă plusul de lucru la sfârșitul perioadei de gestiune se reduce la strictul necesar — la calcularea intereselor și la încheierile propriu zise — atunci s'a făcut aproape tot ce se poate face în această privință. Postulatele sunt deci: Conturile să fie manipulate strict pe categorii. Înregistrările să se facă întotdeauna simultan în registru și în extras. În registru să avem o coloană care permite formarea soldului zilnic pentru evidența disponibilului și a soldurilor debitoare. Documentele să fie făcute în dublu, duplicatele să fie păstrate la secție, și cu ajutorul acestora să se controleze zilnic toate înregistrările din registre și extrase. În fine, la sfârșitul perioadei de gestiune, să se facă calcularea intereselor *în mod uniform*, după așa numita metodă englezească, cu scara care dă întotdeauna rezultate corecte.

O Secție de conturi curente, organizată în felul acesta, va fi în situația de a oferi un serviciu prompt, cu cea mai mică pierdere de timp pentru clientelă, iar la sfârșitul perioadei de gestiune va trece cu ușurință peste plusul de lucru, fiind cu controlul la zi și având deja extrasele întocmite gata.

Dacă se face controlul cu duplicatele de documente, este mai sigur decât dacă se face cu jurnalul, — acest din urmă control devine deci superfluu și chiar inutil. Consonanța cu acest registru este garantată, deoarece în el se trece pe baza documentelor originale, conținutul acestora fiind indentic cu cel al duplicatelor. Dacă totuși s'ar ivi vre-o divergență între situația generală a conturilor curente de o anumită categorie și maestrul, atunci va trebui să facă acel contabil un control, care ține registrul jurnal, și nu cei încărcăți deja în plus cu lucrările de încheiere.

La prima privire s'ar părea că înseamnă de a pretinde prea mult, să se facă înregistrările simultan atât în conturi, cât și în extrase să se formeze zilnic soldul și să se facă și controlul cu duplicatele de documente. Imi permit a întreba: De ce? Acestea sunt numai lucrările, cari și așa trebuie făcute la sfârșitul perioadei de gestiune, între împrejurări cu mult mai nefavorabile și cu ajutorul de ore suplimentare. Nu există nici un motiv rațional de a produce în mod artificial și fără prevedere restanțe, cari micșorează valoarea contabilității și cari totuși trebuie lucrate.

Continuitatea și controlul sunt condițiuni esențiale pentru preciziunea contabilității. Oricare funcționar cu simț de responsabilitate, care înțelege necesitatea unei organizațiuni bune, va preferi de a sta la zi cu cinei sau zece minute mai mult la birou, și a ști la plecare, că lucrările sunt „la zi“, decât să existe în decursul anului perioade, când are puțin de lucru și pe urmă alte perioade, cu mult mai neplăcute, când este silit să lucreze restanțele în ore suplimentare.

BRUNO ROESLER.

(Va urma.)

Crachul Phönix.

În cursul luni Aprilie a. c. s'a produs prăbușirea financiară a societății Phönix, marea întreprindere vieneză de asigurări.

Din relatările ziarelor și revistelor străine, ca și agențiile de presă, se constată că societatea de asigurare austriacă Phönix, (cu sucursale în România și în peste 20 de state Europene și Asiatice) s'a pomenit, dintr'odată cu o lipsă de 280 milioane șilingi, adică aproape 7 miliarde Lei. Deși această sumă nu este imediat exigibilă, lipsa ei are repercursiuni considerabile pentru creditul austriac. Societatea de asigurare Phönix are o suprafață de asigurare cam la un sfert din populația Austriei. Deși este normal ca o societate cum e Phönix să producă, în momentul crachului, un dezastru de mare întindere, fie el numai moral.

Și aceasta cu atât mai mult că mare întreprindere de asigurări se prăbușește din pricina întreprinderii ilicite a fondurilor. Căci lipsa de care e vorba nu provine din faptul crizei, ci din cel al administrației societății.

Administrația societății Phönix a făcut politică. S'a văzut din dosarele acestei societăți că sute de persoane politice s'au înfruptat din primele plătitte de asigurați.

Prin urmare crachul acestei mari societăți de asigurare a provenit din întreprinderea ilicită a fondurilor, în scopuri politice și personale.

Nu ne interesează măsurile de protejare a asiguraților din Austria sau modul de lichidare a acestei societăți.

Dar ne interesează situația penibilă creată asiguraților români ai societății prăbușite.

Căci Phönix din Viena are asigurați direcți, prin sucursala ei din România și reasigurați prin „*Steaua României*“, care — după cum se spune — nu este decât o creație a societății Phönix. Dealtfel oamenii cari conduc sucursala Phönix din țara noastră figurează și în consiliul de administrație al Societății de asigurări „*Steaua României*“, iar ambele societăți au unul și același sediu. (Birourile sunt în comun).

Pentru rezolvarea problemei societății Phönix din țară, societatea Steaua României îi va prelua întreg portofoliul. În ce condițiuni nu se știe. Cu toate acestea asigurații români vor suferi pierderi considerabile, deoarece guvernul austriac nu garantează vărsămintele asiguraților din alte țări.

Fără de dezastruosul sfârșit al societății de asigurare vieneze Phönix, care preocupă astăzi toată lumea, avem de spus câteva cuvinte pentru cetățenii români.

Avem societăți de asigurare indigene foarte solide, cari merită toată încrederea, și cari mai presus de toate posedă rezervele legale controlate anual de stat, putând garanta oricând vărsămintele asiguraților lor.

Deci nu înțelegem cum se face că cetățenii români privesc cu mai multă încredere societățile de asigurare din străinătate cari apar lumii atât de solide și bogate, iar în urmă se văd silite să lichideze forțat. Crachul Phönix ne servește spre a trage o învățătură de ordin economic și moral, care este în folosul tuturor românilor. Căci iată cum asigurații din străinătate ai societății prăbușite suferă pierderi considerabile, în timp ce drepturile asiguraților din Austria sunt garantate de guvernul din Viena.

În urma întâmplării din Austria, încrederea în societățile indigene trebuie să crească. Și aceasta cu atât mai mult că legea pentru constituirea și funcționarea întreprinderilor de asigurare din Iulie 1930, obligă toate societățile de asigurare să păstreze în țară plasamentele legale investind aci sumele ce reprezintă rezervele matematice ale asiguraților de viață sau asigurațiile elementare, ca și rezervele tehnice ale celorlalte asigurări. Legea aceasta pune la adăpost pe asigurați de orice surprize.

Situația.

Se simte tot mai mult nevoia de finanțare a vieții economice, pentru ca aceasta să nu sufere.

Economia națională trebuie scoasă cât mai de vreme din criza actuală.

Conducătorii noștri de ani de zile încearcă tot felul de soluții pentru remedierea răului de care suferă întreaga viață economică și financiară a țării noastre. Fără nici un rezultat îmbucurător, până acum. Și nici cel puțin semne de învioreare nu se văd.

Dar nu-i mai puțin adevărat că guvernul actual afișează zilnic intenția refacerii creditului. Păcatul cel mare este, că metodele practice în realitate sunt diametral opuse.

În privința aceasta sunt interesante constatările dlui Virgil Petrescu, vicepreședintele asociației băncilor și bancherilor din capitală. Iată ce scrie într'un articol intitulat „Refacerea creditului“.

„În vreme ce unora din bănci li s'a concesionat „în monopol comerțul de devize, care le procură pe „deoparte câștiguri frumoase, iar pe de altă parte importante fonduri în Lei blocați și în vreme ce aceleași „mierle albe“ sunt asanate prin mijloace inavabile „de tot putregaiul portofoliilor politice, a căror cauză „e' cu totul alta decât criza generală, care a impus „conversiunea datoriilor, băncile mici și mijlocii — a „căror activitate ar contribui cu adevărat la refacerea „creditului local, a creditului agricol și meșteșugăresc „— sunt puse sub lichidare“.

În actuala situație, refacerea creditului — această problemă cu pronunțat caracter local și regional — nu poate fi rezolvată decât prin reluarea activității instituițiilor de credit mici și mijlocii.

Căci, creditul mijlociu și mărunț, este acela care stimulează micile economii deoparte și duce la reactivarea meseriilor, micului comerț și agriculturii, de altă parte. Acesta sporind posibilitățile de câștig ale marilor masse de producători, sporește în același timp și capacitatea de consum.

Nevoile urgente și vitale ale economiei românești în materie de credit nu mai pot aștepta ani de zile, cum au așteptat până acuma. Forțele de rezistență ale acestei economii au ajuns la epuizare. Activitatea economică a țării continuă să fie foarte mult stingherită de o totală lipsă de credit.

Se pare că guvernul își dă seama despre gravitatea situației de azi și se gândește în mod serios la o nouă organizare a „refacerii creditului“.

Ar fi de dorit ca cel puțin acum, când este vorba de chestiuni importante și urgente interesând economia națională a țării, să se renunțe la discursuri electorale și proiecte de legi inutile și să se treacă la fapte, cari să reînvie încrederea în materie de credit.

Dar opera de refacere a creditului este o operație de lungă durată. Guvernul trebuie să aibă în această direcțiune o politică chibzuită și mai ales, continuă.

Lumea așteaptă ca de data aceasta măsurile pe cari le vor lua conducătorii statului, să aibă rezultatele dorite.

IGN OPRIS.

EXTRAS

din statutele Institutului de credit fonciar Sibiu autorizate de Consiliul Superior Bancar cu deciziile Nr. 10 din 19 Iunie 1935.

Asociația de credit (însoțirea), înființată în anul 1872 sub denumirea: „Bodenkreditanstalt in Hermannstadt“, în limba română: „Institut de credit fonciar din Sibiu“, în limba ungară: „Nagyszebeni Földhitelintézet“, s'a transformat prin hotărîrea adunării generale din 27 Aprilie 1929 (publicată în Monitorul Oficial Nr. 113 din 28 Mai 1929) într'o societate ano-

nimă pe acțiuni menținându-se denumirea ei veche neschimbată. Sediul principal al băncii este Sibiu. Capitalul social este 40.000.000— Lei, împărțit în 125.000 acțiuni reduse la 320 Lei nominal. Acțiunea este indivizibilă. Banca nu este obligată de a recunoaște mai mult decât un singur proprietar de fiecare acțiune.

Institutul de credit fonciar din Sibiu poate face orice operațiuni de credit, cari nu sunt interzise de legi și regulamente. Operațiunile băncii se vor face în conformitate cu prevederile Codului de comerț și ale Legii pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

Administrația băncii este încredințată următoarelor organe: a) Consiliului de administrație: b) Direcțiunii.

Consiliul de administrație se compune din cel puțin 3 membri și din cel mult 9 membri aleși de către adunarea generală ordinară pe durata de 3 ani. Din aceștia cel puțin 2/3 vor fi cetățeni români, iar un membru trebuie să aparțină administrației superioare a Reuniunii agricole săsești ardelenene ca întemeietoarei institutului. În caz de vacanța unui loc de administrator, ceilalți membri ai Consiliului de administrație de acord cu Consiliul de cenzori, vor desemna un înlocuitor până la convocarea adunării generale. Dacă numărul membrilor Consiliului de administrație prin deces sau din cauza unui impediment legal ar scădea sub numărul prevăzut în art. 21 al Legii bancare, pentru luarea unei deciziuni valabile, se va face desemnarea interimară de către Consiliul de cenzori și se va convoca de urgență adunarea generală extraordinară pentru completarea locurilor vacante. Consiliul de administrație alege un președinte și un vicepreședinte. La începutul fiecărui an și înainte de adunarea generală ordinară se va trage la sorți 1/3 din totalul membrilor Consiliului de administrație al căror mandat încetează în ziua adunării generale. Membrii consiliului de administrație t'ași la sorți și demisionași sunt reeligibili. Durata funcțiunii oricărui membru nou ales al Consiliului de administrație se extinde până la sfârșitul perioadei, pe care a fost ales, respective până la sfârșitul duratei de mandat al membrului ieșit, în locul căruia s'a ales.

Consiliul de administrație are cele mai întinse puteri cu privire la administrarea societății. Consiliul de administrație va desemna printr'un proces verbal persoanele, cari au dreptul să semneze valabil toate sau parte din actele, cari angajează banca cu mențiunea, că orice act va purta două semnături. Se exceptează cazul când Consiliul de administrație va desemna cu unanimitate pe unul sau mai mulți din membrii Consiliului de administrație la dreptul de semnătură unică.

Directorul general, directorul și personalul băncii nu pot face parte din Consiliul de administrație sau din Consiliul de cenzori. Directorul general sau înlocuitorul său poate însă lua parte la ședințele Consiliului de administrație sau ale comitetelor sale cu vot consultativ.

Consiliul de administrație poate împuternici un comitet de direcțiune. Comitetul de direcțiune se compune din 3—4 membrii delegați ai Consiliului de administrație, directorul general sau înlocuitorul său. Conducerea interioară, executarea lucrărilor și operațiunilor, precum și ducerea la îndeplinire a hotărârilor Consiliului de administrație și ale direcțiunii aparține directorului general și în caz de lipsă înlocuitorului său, ajutat de directori și personalul societății.

Adunarea generală ordinară alege 3 censori și 3 supleanți. Censorii vor fi aleși pe termen de un an. În caz de moarte, de retragere sau împedecare legală a unuia din censori, supleantul cel mai în vârstă îl va înlocui. Dacă totuși numărul membrilor Consiliului de censori prin moarte sau împedecare legală ar scădea sub numărul necesar pentru luarea de hotărâri valabile, censorii rămași vor numi alte persoane spre a înlocui în mod provizoriu pe cei absenți până la întrunirea celei mai apropiate adunări generale. Cel puțin $\frac{2}{3}$ din membrii Consiliului de censori trebuie să fie cetățeni români. Cel puțin unul dintre censori trebuie să fie expert-contabil. Pentru serviciile lor, censorii primesc o remunerație anuală, care se va fixa de către adunarea generală ordinară.

Adunarea generală reprezintă totalitatea acționarilor; deciziunile ei luate în limitele statutelor și legilor sunt obligatorii pentru toți acționarii. Adunările sunt de două feluri: adunări generale ordinare și extraordinare. Adunarea generală ordinară se întrunește în mod obligatoriu în fiecare an, cel mai târziu în termen de 4 luni dela închiderea exercițiului social și are dreptul să hotărască asupra tuturor chestiunilor, care nu sunt rezervate adunării generale extraordinare. În special adunarea generală ordinară discută, aprobă, sau modifică bilanțul după ce va fi ascultat darea de seamă a Consiliului de administrație, și raportul censorilor, alege pe membrii Consiliului de administrație, pe censori și supleanți. Adunarea generală extraordinară se întrunește ori de câte ori este convocată de Consiliul de administrație; ea poate fi convocată și de Consiliul de censori sau de Consiliul Superior Bancar. Adunarea generală extraordinară hotărăște asupra următoarelor chestiuni: Reducerea, sporirea sau reconstituirea capitalului social; Schimbarea obiectului societății; Orice alte modificări aduse statutelor societății; Fuziunea cu alte societăți, și Disolvarea societății. Toate celelalte chestiuni sunt de competența adunării generale ordinare.

Fiecare acțiune dă dreptul la un vot. Acționarii nu pot fi reprezentați, decât prin alți acționari cu drept de vot. Cei incapabili precum și persoanele juridice vor vota prin reprezentanții lor legali. Aceștia nu trebuie să fie acționari. Membrii Consiliului de administrație și de censori nu pot fi mandatar.

La adunarea generală pot lua parte toți acționari, cari sunt introduși în registrul de acțiuni al societății și cari vor fi depus acțiunile lor cel mai târziu cu 5 zile înainte de adunarea generală la bancă. Adunările generale sunt convocate de către Consiliul de administrație. Și un număr de acționari, cari reprezintă $\frac{1}{10}$ din capitalul social poate cere în scris Consiliului de administrație convocarea adunării generale, în care caz adunarea este a se convoca în termen de o lună dela data primirii cererii la bancă. Adunarea generală se mai poate convoca și de către censori și de Consiliul Superior Bancar.

Adunarea generală ordinară este legal constituită când acționarii și mandatarii prezenți, regulat înscrși reprezintă 25% din capitalul social; deciziunile se iau cu majoritate absolută de voturi. Adunarea generală extraordinară este numai atunci legal constituită, dacă acționarii și mandatarii prezenți, regulat înscrși reprezintă 50% din capitalul social. Deciziunile se iau cu majoritate de $\frac{2}{3}$ din voturile exprimate. Este nulă orice deciziune a adunării generale, dacă este luată asupra unei chestiuni, care nu este înscrisă în ordinea de zi.

Anul social începe la 1 Ianuarie și se termină la 31 Decembrie. La 30 Iunie și la finele fiecărui an, Consiliul de administrație va întocmi bilanțul și contul de profit și pierdere. Bilanțul, contul de profit și pierdere împreună cu raportul censorilor vor fi puse la dispoziția acționarilor în condițiunile și la termenele prevăzute în Codul de comerț. Publicațiunile se fac în mod valabil în Monitorul Oficial, Buletinul Consiliului Superior Bancar și într'un ziar răspândit, în limba română, care apare fie la sediul băncii, fie în capitală.

Din beneficiul net, care va rezulta după scăderea tuturor cheltuelilor și pagubelor, se vor atribui: 10% fondului de rezervă până ce va ajunge egal cu capitalul social. După atingerea acestei limite se vor atribui numai 5% din beneficiul net fondului de rezervă până ce va ajunge la îndoitul capitalului social. Jumătate din fondul de rezervă va fi plasat în titluri de stat, garantate de stat sau în titluri lombardabile la Banca Națională a României. Administrația superioară a Reuniunii agricole săsești ardeleni (Fondatoarea institutului) va primi 10% la libera ei dispoziție. Asupra restului beneficiului net, decide adunarea generală dela caz la caz. Nu poate însă atribui mai mult ca 5% Consiliului de administrație, 3% direcțiunii, 3% personalului.

Disolvarea și lichidarea societății se va face în cazurile și în condițiunile prevăzute în Codul de comerț și în Legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă sub supravegherea Consiliului

Superior Bancar. Lichidatorii vor fi aleși de către adunarea generală.

Statutele Institutului de credit fonciar din Sibiu s'au votat în adunarea generală extraordinară din 24 Aprilie 1935.

ss. Dr. Eitel
președinte.

ss. Dr. Victor Kloess
grefier.

Verificatori:

ss. Eduard Weindel.

ss. E. Rud. Fritsch.

CRONICA

Cele dintâi bilanțuri ale băncilor noastre nu arată o îmbunătățire către o dezvoltare reală. E adevărat că bilanțurile sunt mai echilibrate și ar trebui să ne mulțumim cu atât.

Dar o bancă nu poate sta pe loc, consumând din capital, căci rezervele s'au dus cu toate înghițite de conversiune. E al doilea an de oarecare stabilitate, și prea multă ședere strică. Increderea nu a reînviat, nici băncile nu plasează nimic aproape, nici deponenți nu vin — (preferă încă plasamentul imobiliar) — dar chiar nici B. N. R. nu are încredere și reescontul e staționar la zero.

Scumpirea traiului. E un fapt care-l constată fiecare și nu-l înțelege totuși nimeni. E drept că avem o valută slabă, că schimbul cu străinătatea merge greu și plătim scump cu Lei noiștri mărfurile străine, dar în țară Leul e și el scump. Bani se găsesc greu azi și băncile noastre o știu, deci cu banii cari îi avem ar trebui să putem cumpăra mai mult decât înainte. Dar scumpetea se întâlnește la articole interne cari nu depind de loc de străinătate. De ce costă peștele peste 100 de Lei kilogramul. Carnea, fructele, untul, se scumpeșc, de ce?

O lipsă totală de organizare a pieții, care să ia loc regimului de exploatare și speculă care reînvie azi ca în vremurile de după războiu. Să fie un început de revenire? Ar trebui să preferăm însă o viață ordonată și mai grea unei vieți prea ușoare, materiale și care să ducă la aceleași ușurințe și în cea morală.

Deci viața se scumpește din lipsa de disciplină și organizare a pieții, din cauza unui început de speculă care-și arată colții.

Redevențele de petrol. De aproape două luni se discută problema vânzării redevențelor de petrol ale statului, unui grup de petroliști francezi. Statul nostru are mare nevoie să se știe asigurată plata cuponului în străinătate (și mai ales vreau străinii) și din cauza aceasta nu totdeauna noi dictăm condițiile, cum ar fi normal. Ori cum ar fi, până la sfârșit acordul a fost încheiat cu grupul francez

„Petrofina“. Redevențele cari reprezintă aproximativ 75.000 vagoane de țifei, vor fi prelucrate în cea mai mare parte în țară, 50.000 vagoane și numai restul va fi exportat ca țifei brut.

Exportul de aur. Având în vedere investițiile de capital străin, cari s'au făcut și se fac în industria noastră minieră pentru exploatarea aurului, ministerul de Industrie și Comerț a dat un decret-lege prin care permite exportul aurului, în anumite condiții și într'un procent maxim față de producție. Banca Națională, s'a opus însă acestui decret, neadmițând în nici un caz exportarea aurului. În schimb se angajează a asigura transferul în devize a cuponului acționarilor și a unei anuități pentru amortizare.

O societate pentru industrializarea produselor Agricole. Dnii Garoflid, Pană, Cămărășescu, Berceanu, voesc să înființeze o societate pentru industrializarea produselor agricole în vederea exportului.

Dânșii cer ca să li-se acorde dreptul de a întrebuința Lei blocați în țară pentru finanțarea acestei întreprinderi.

Peștele. Producția anuală de pește e de 25.000.000 kgr. insuficient pentru consumul intern de aproximativ 35—40 milioane kg. Totuși nu se importă nimic ceea ce face ca prețul să se urce la 80 Lei kgr. de crap și 120 Lei kgr. de șalău.

E nevoie de intensificarea pescuitului marin, de o refacere a iazurilor cu pește, de un control serios.

Incurajarea pisciculturii artificiale.

Înființarea de exploatare pisciculturi — cu o rentabilitate de 10 ori mai mare ca în agricultură. E nevoie însă, pentru aceasta, de o activitate statornică și serioasă.

Bursa. E neprecisă. Cu o tendință spre scăderi generale uneori încearcă o ușoară urcare ca să scadă curând iarăși. Rentele staționare și puțin căutate. Fermitea „Inzestrării“ e datorită apropierii scadenței cuponului la 1 Iunie. Ar putea totuși fi mai urcată, cursul minim, acum în preajma scadenței cuponului ar trebui să fie cel puțin 56, iar nu 54. Acelaș lucru pentru renta consolidată 3%, care de 2 săptămâni nu reușește să treacă de 27.

Valorile bancare și industriale — miniere — sunt în scădere. Reșița, pierde 30—40 puncte ca și Astra Română, S. T. B. și Letea ca să nu amintim decât valorile mai cunoscute. Singură Mica e puțin, foarte puțin mai susținută.

Dacă bursa e puțin animată și activitatea bancară lăncezește (cu unele excepții) în schimb activitatea comercială și industrială a țării e în plină dezvoltare. Numărul societăților înființate în ultima vreme, depășește cu mult pe acel al societăților înființate în acelaș interval în ultimii 5 ani. Ce e interesant e că această puternică activitate economică nu are nici o influență asupra bursei și băncilor.